

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra JOHANNES EWALDS LEVNET OG MEENINGER

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 275. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353511135056/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

en Svagthed, og ikke fordi jeg skulde holde den for mindre tilladt, end nogen anden af de alleruskuldigste; uden forsaavit, at jeg vist holder den for meer farlig — Dersom jeg altid havde ladet det blive, ved den uskyldige den ædle Vellyst, som jeg forðum drak ved min Høy; da skulde jeg intet havt at angre, intet at afbede — Der var paa det høyeste ikke meer at sige paa mig i den Fald, end der er paa en, som finder Fornøyelse i at lade sig kløe paa Ryggen — Jeg har oventil sagt min Meening herom til min Vanddrikkere — Men det farlige! — Den ulyksalige Streg! — Heri bestaaer heele Knuden — Man vil i det efterfølgende af denne Historie faae at see, hvorledes først Glæden selv og Ubesindighed, Selskaber, Leyligheder og Fristelser; siden Gjenvordighed, Kummer, Ærgrelse, Mismodighed og alle Hypochondriens Ulykker, Tid efter anden har drevet denne i slg selv uskyldige Lyst aiffor ofte og aiffor langt over den fatale Streg — og hvorledes Vanen tilsidst, og deraf fødte physiske, legemlige Nødvendigheder, har forøget og hærdet den til en Grad, der har været stoer nok til at spilde det for mig, som man i Almindelighed kalder sin timelige Lykke; stoer nok til at paa-
 25 lægge mig, at angre, afbede, og saavitsom mueligt at rette den —

Er denne Lyst da saa farlig for alle? — Eller er det mig allene, og faac andre ligesaa besynderlige som jeg, der har maattet underligge, under vore Sjæles stærkere Ild, under vores fleer og større Anfald af Luuner, og under den skjulte Kjæde af Hændelser, som vi kalde vor Skjæbne? — Jeg vilde ønske det — Thi jeg synes mig virkelig tvunget, ved reent at fraraade mine Læsere, en Lyst, som virkelig i dette
 35 Øyeblik er min Skjøde Lyst, uagtet jeg meget nøye kjender alle dens Farligheder — Men jeg tvivler paa, at nogen || altid, eller engang ofte ustraffed kan skjertse omkring paa Bredden af de AfGrunde, hvorpaa den fører sine Elskere ud — Det forstaaer

sig, at jeg her ikke taler om de ThundernTrunker, der aldrig har smagt, eller kjendt dens himmelske Sødheder — Jeg taler blot om saadanne, der drikke Viinen med Vellyst for den Virknings Skyld som den gjør paa Indbildnings-Kraften og Hjertet, og hverken for at kildre deres Gane eller af andre endnu slettere Aarsager — Men i Hensigt til deres Fordeel, som jeg egentlig taler til, kan jeg kun gjøre to Ting — den ene — strax at advare dem, for alting ikke ved altformegen Igjentagelse, at gjøre denne Lyst til en Vane eller en Natur-Trang — den anden — ligefrem, saa oprigtigt og tydeligt, som det er mig mueligt, at vise dem de Feyl-Trin som denne Lyst har bragt mig til at gjøre, de Skrinter som den ofte har bragt mig paa, og de Sumper, som den undertiden har ført mig i — Dette er et af mine betydeligste Formaal i Fortsættelsen af mit LevnetsLøb —

Jeg har aldrig været en ThundernTrunk, og jeg er af Naturen uskikket, til nogetid at blive det — Jeg har, som jeg før har sagt, aldrig kundet taale meget — Jeg har forsaa vit jeg veed, sjelden eller aldrig drukket allene for at drikke — hverken for paa en underdyrisk Maade at prøve Styrke i den Fald, eller for at gjøre Verten Ære, eller for at høytideligholde en FødselsFest, eller for at drikke Kongens Skaal, eller for at unde Viintapperen Penge — Jeg siger aldrig allene af disse Aarsager — thi det forstaaer sig næsten, at de som Paaskud undertiden ere komne min SkjødeLyst ret vel tilpas — Men et er det, at det altid har været mig modbydeligt at trænge til disse Paaskud; og at jeg altid, naar jeg havde Valget, hundrede gange heller har vildet drikke min Flaske Vin de Rhone i en ensom Grotte, end heele Strømme af Burgunder og Tockayer i sværmende Seiskaber — Et andet er det, at skjønt disse anførte Aarsager, almindeligt i de Fornuftiges Øyne kun holdes for Paaskud, saa ere de dog ikke altid — Der ere vist mange,